

12

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΟΥΡΑΚΗΣ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. ΠΕΑ. IV, 12/1970

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

12-16/1/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Θολόν.....
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας Ὁλυνθίας
Νομοῦ... Ἡλείας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος... Γεώργιος
Μαυραΐτης..... ἐπάγγελμα Διδάσκαλος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Θολόν - Κάτω Φυγαρείας
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 4.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Γεώργιος Τάχαρης τοῦ
Δωδρυῶτος.....
ἡλικία 72..... γραμματικαὶ γνώσεις Βασίλειος Συμεο-
νωτ...... τόπος καταγωγῆς Θεσσαλ......

Β) Φίλιππος Δρ. Δ. Μ. τοῦ Δωδρυῶτος καὶ 53 ἐπὶ 53 ἐπὶ 53
Δωδρυῶτος..... τόπος καταγωγῆς Βασίλειος Συμεονωτ. καὶ 1945
Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προσερίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Ἰσλαβαίαι περιοχὴ, ἐκτετασμένη εἰς τὴν διὰ ὅσον
πρὸς τὴν παρακείμενὴν πρὸς τὴν περιοχὴν, ἣν ἐκτετασμένη διὰ βοσκήν ποιμ-
νίων.
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; Προσέτις ἐνηλλάσσοντο αἱ ἐξ ὧν ἐκτετασμένη.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς ; β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους) ; γ) εἰς Κοινότητας ; δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ἡ ἰδιοκτησία ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτετασμένην.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ὁ πατὴρ δὲν διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην
καὶ μετὰ τὸν γάμον του τέκνων του, ἀλλὰ διανέμει αὐτήν εἰς τὰ
τέκνα του ἐλπίγοντες πρὸ τοῦ γάμου των καὶ πρὸ τοῦ θανάτου του

- β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ., τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; Οἱ κατὰ μέρος ἀπασχολοῦνται
καὶ ἀσχολεῖσθαι ἐξ εἰς συγχρόνως καὶ ἐκ τῆς γεωργίας καὶ τῆς κτηνο-
τροφίας.
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... N.A.I.
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς άτομα ἢ με δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; Εἰς τὰ μεγάλα
υπόλοιπα τῶν γαιοκτημόνων ἐργάζονται ἐκτετατοὶ ἐπιμελη-
ταὶ οἰκογενεαί, ξέναι πρὸς τοῦ γαιοκτήμονος...
- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-
κατόροι κλπ.) Σέμπροι. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; Οὗτοι
ἐκ φύσεως ἐκτετατοὶ καὶ ἐλεύθεροι δημογεῖναι τῶν ὅρων καὶ
περιοχῶν.
- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα); Εἰς εἶδος.
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐπάσχικώς, δηλ. διὰ τὸ θέμισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίαν εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; Εργάται
ἐκτετατοὶ καὶ οὐκ ἐκτετατοὶ δι' ὅσον καὶ χρεὼν περὶ τὴν καὶ προήρχαντο
ἐκ τῶν κρίσεων χωρίων καὶ ὁρίων τοιαύτων ἦσαν δὲ ἄνδρες καὶ
γυναῖκες ἐκτετατοὶ καὶ ἀμοιβὴν ἡμερομισθίαν εἰς εἶδος.
- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ἐκτετατοὶ καὶ οὐκ ἐκτετατοὶ
καὶ δοῦλοι, οἵτινες προήρχαντο ἐκ τῶν χωρίων οἱ νομιζόμενοι ἐκ τῶν ὁρίων
περιοχῶν καὶ θυγατέρις.
- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τύπου τοῦ ἐπὶ τῇ ἐργασίᾳ ; Εἰς ἁμαρτίαν, Πύργοι, Βιλαρδοὺ καὶ ἐκ
Παραπο...
- β) Ἐπὶ τῇ ἐργασίᾳ : ὡς ἐργάται. N.A.I. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... O.X.I.

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

Παραπύρεος. rd. xup.d.gia. epi.nai.ron.du. m. j'w'u'm
u'dh.pas.

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας ; ἐξ. 28. 1929.....

ε'. 'Από πότε χρησιμοποιούνται : το σιδηρούν άροτρον και αί γεωργι-
και μηχαναί εις τόν τόπον σας ; *από το 1870. άροτρον. γεωργ. μηχανή*
από το 1870. αί δέ γεωργ. μηχαναί από το 1870.

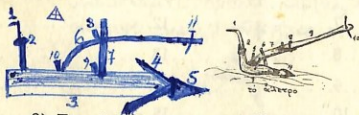
1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εις ποία κτήματα έχρησιμποιείτο (ή χρησιμοποιείται) κάθε τύπος :

Ποιος κατασκεύασε το άρσενικό αυτό ή από πού γίνεται ή προμήθεια αυτού; Η Εξέταση Επείγουσας Υγείας του Νοσοκομείου Αττικής Γενικής Ιατρικής εξετάζει μονοκλωνικό μίγμα των ελαίων 1950 ως ένα εκ των ελαίων.

ΕΧΟΥΣΤΕ ΧΗΜΕΙΝΟΜΟΝΙΑ ΕΛΑΙΩΝ ΕΙΣΤΕ ΠΑΝ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ Η ΧΗΜΕΙΝΟΜΟΝΙΑ ΤΩΝ ΕΛΑΙΩΝ Η ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΤΩΝ ΕΛΑΙΩΝ ΕΙΣΤΕ ΕΛΑΙΟ ΜΕΧΡΙΣ ΤΩΣ ΕΤΩΣ 1947 ΔΕΘΙΣΤΕ ΝΥΣΤΕΡΟΝ ΥΠΟΛΕΙΨΑΣ.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) εκάστου τύπου σιδηρού ἄρτρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χερσὶν... 4. φέρει... 7. ἰσχυρῶς... 10. ἡγούμενος...
2. ἡγεμονία... 5. ἔχει... 8. ἡγεμόνα... 11. Πάτρις ἱερὸς...
3. ἡγεμονοῦσα... 6. σταβίον... 9. >>...

2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει;) Από τον 2^ο αιώνα 1950.

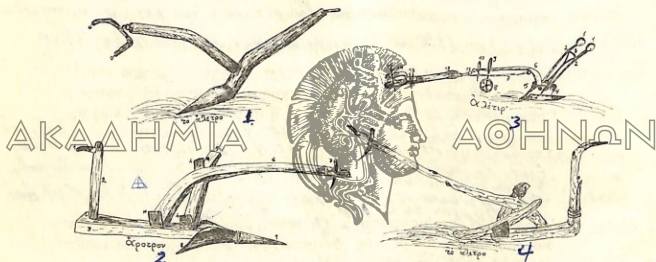
3) Μηχανή θερσίμου ... από τον Έκτορ 1968

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). *Ἀπὸ τῶν ἔτη 1968*

5) Μηχανή ἀλωνισμού. *Ἀπὸ τῶν ἔτη 1950*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. *τὸ ξύλινον ἄροτρον κατεσκεύαζε ποῖ· καλασιν, ἀγρί· καὶ εὐρέων· ὁ ἰδ· ὁ ἑμπροσθ·*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ υπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὥς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Ἐξ. ὕνι... τοῦ ξυλίνου ἀρότρου... ποῦ καὶ εἶναι...
μιας μορφῆς... διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν...
τοῦ χωραφῶν...

ὕνι

ὕνι.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

αὐτομάδα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

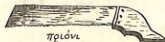
σπάθα

σπάθα

σπάθα

σπάθα

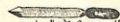
σπάθα

πρίον

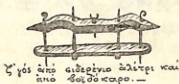

ἀρίδα

ρίνι ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

- 8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *βόες καὶ ἵπποι. Σήμερον μέρον 417701.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Δ. βο. Σήμερον. ἔν...*
- 9) Διὰ τὸ ζεугάρισμα μέ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ναι καὶ εἶναι ἀναγκαῖος ὁ ζυγός.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.). *κοιτάζει*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *ζεύλα*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Ὁ κριτικὸς δὲν ἀποστέλλεται ἐν σκοτεινῇ καὶ χεῖρ καὶ χεῖρ. ἢ καὶ κουλλούρι.*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *ἀπὸ τῆς ἐποχ. 1930.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *διὰ καὶ ζυγόν.*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ

εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. *ἑ. ἄροτρον. ῥάβδος καὶ καλωρίδα. ἡ δὲ προ-
 σδεῖται ἐπὶ τῷ ἄροτρον διὰ νὰ φέρῃ τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς
 τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 3) τὴν καλωρίδα ἐπὶ τῷ ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 4) τὴν καλωρίδα ἐπὶ τῷ ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 5) τὴν καλωρίδα ἐπὶ τῷ ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 6) τὴν καλωρίδα ἐπὶ τῷ ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 7) τὴν καλωρίδα ἐπὶ τῷ ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 8) τὴν καλωρίδα ἐπὶ τῷ ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 9) τὴν καλωρίδα ἐπὶ τῷ ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 10) τὴν καλωρίδα ἐπὶ τῷ ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) ὑπηρετὸς. Σημειώσατε ποία
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 καὶ ὁ... ὑπηρετὸς.....*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.*

*ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

*ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· μετ' ὅποιον τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

*ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.*

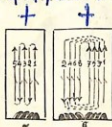
*ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.
 ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον. ἡ δὲ καὶ εἰς τὸν ἄροτρον.*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργανον. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.. τὸ χωράφι ὡρθέοντο με αὐλακὰς κατ' εὐθείαν γραμμὴν,
 ὡς τὸ σχεδιάγραμμα α' καὶ ποσοφύση. ἐξ. ἰ. δθ.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σήμερον ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς τὸ σχεδιάγραμμα β'.....

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργανον τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριές, ντάμιες, σιασίμες, μεσοφράδες κ.λ.π.);

.. ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργανον ἐγένετο καὶ γίνεται καὶ αὐτόρι. ἐξ. ἐξ. ἐξ.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν; .. Ν. Α.Ι.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον;

.. ἡ σπορὰ ἐν. ἀ.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

.. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί ἐγένετο καὶ γίνεται καὶ σήμερον. πλαγίως.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Ἡ χερσὶ καὶ τρένου τὸν τὸν γίνεται. ἐκ τῶν ἐλαφάν. εἰς τὸν, κριθῶν, βρώμης, βίτου καὶ ἀραβοσίτου.*

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά: π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Διὰ τὴν σπορὰν τῶν δημητριακῶν ἐγίνοντο δύο ὀργώματα. τὸ ἐν γένετο μετὰ τὰς πρῶτας βροχὰς καὶ φθινόπωρον. τὸ ἀραιὲς αὐθακίς καὶ τὸ ἔτερον μετὰ ἐνὰ μῆνα συνεχρόνως μετὰ τὴν σπορὰν.*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσας ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ τὸ φύτευμα τῶν κηπευτικῶν γίνονται τρία ὀργώματα καὶ ἐνὰ πάλιν διὰ τὸ ἐκτείνε μετὰ τὴν φύτευσιν τὰ κηπευτικὰ ὀνομαζομένη. τὸ πρῶτον βερμύς, τὸ δεύτερον διβόρα καὶ τὸ τρίτον τρίβορα.

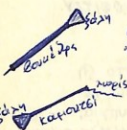
- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰν ἀπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. *Εἰς ἀγρὰν ἀπαυσιν τὸ χωράφι ἔμνει καὶ μένει ἐπὶ ἐν καὶ μόνον ἔτος διὰ νὰ σπαρθῇ σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν.*

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *Διὰ τὸν σιτὸν 5 ψυχανθῶν ἐκ ὀργῶν διὰ τὸν ἀραβοσίτον 5 κηπευτικῶν δύο. τὰ δημητριακὰ καὶ φθινόπωρον ἀραβοσίτου βερμύς*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *κατὰ τὴν σπορὰν χρησιμοποιοῦται δ. κουβάς ἢ σαύχλος,*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; *Μετ' ἐπιφανείας εἰς δὲ*

καὶ ὁ γὰρ ὁ βουκέντρον εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου. Ἐπίσης δὲ εἰς αὐτὴν ἡ ῥάβδος τοποθετεῖται ἐπὶ τὴν ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ καμιντήριου ἢ εἰς τὴν ἐν τῷ βουκέντρῳ. καὶ ἐπὶ τῇ καμιντῇ ἢ εἰς τὴν ἐν τῷ βουκέντρῳ.

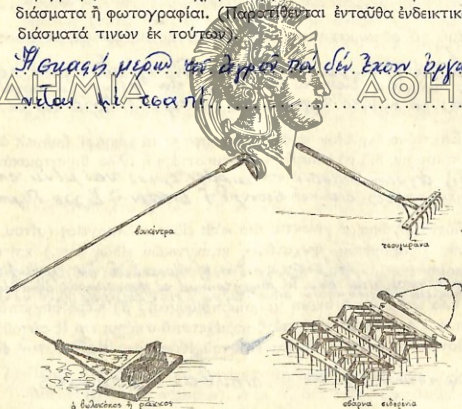
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα) *ἢ μετ' ἐπιφανείας εἰς δὲ τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ καμιντήριου εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ καμιντήριου.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ γι-
νεται μετὰ τὴν ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) Ἐργασθε δὲ
ἐξ αὐτῶν ψιμο. τοῦ ἄλλου δὲ τοῦ νέου εἶναι ἢ τὸ αὐτὸ ἢ ἄλλο.

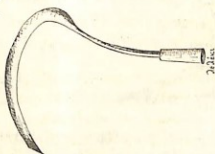
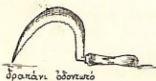
- [illegible]

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *ἀνέμαθεν τὰ δη-
μητριακὰ ἐπερίζοντο μετὰ ὀδοντωτὸ δρεπάνι.*

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε... *Ο.Κ.Ι.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *μετὰ ΚΟΒΕΣ.*
ἐν αὐτῇ εἰκονίζεται ἐκατόδα.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Ἡ λεπίς..*
ὡς δρεπάνι.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *Ἡ χειρο-
λαβὴ ὡς ξυλινῇ.*

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Παλαιότερον. εἶδον. ἀνδρῶν. ἀνδρῶν. ἀνδρῶν. καὶ. ἐργα. δὲ. αὐτῶν.*.....
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *.. Οὐδέ. πο. τε. ἐχέν. ἔτι. θερισμὸς. μὲ. τὰς. χεῖρας.*.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ἐδ. δημητριακῶν. ἐθερίζοντο. καὶ. θερίζονται. μὲ. τὸ. δρεπάνι. εἰς. ὕψος. 30. ἕως. 40. πόντους. ἀπὸ. τοῦ. ἐδάφους.*
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Οὐ. δια. δὲν. εἶχαν. σὺν. τῇ. ρίζαν. ὀνομαζέσθαι.*
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα προσώπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *Οἱ. ἴδιοι. αἱ. θερισταὶ. ἀποθέτουν. ἐπὶ. τοῦ. ἐδάφους. εἰς. χεριές.*.....

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν, ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράφετε λεπτομερῶς) *.. Οἱ. χεριές. τοποθετοῦνται. ἐπὶ. τοῦ. ἐδάφους. ἀνά. πέντε. μαζί. μὲ. τὰς. κεφαλὰς. πρὸς. τὴν. αὐτὴν. κατεύθυνσιν.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. ... *ἐν τοποθετούμενα... μαζί... δράγματα (χειρὶς)*
ἀγκυλὰι... χερύβοτα...

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *θερίζοντες ἄνδρες.*
καὶ γυναῖκες. δὲν. ὑπάρχοντες. οὐτε. ὑπάρχοντες...
θερισταί, οἱ δὲ οὐκ ἔρχονται. ἐκ κληρονομίας...
ἀπὸ ἄλλου. ἐκ πο...

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχής φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *Οἱ. θερίζοντες. ἡμε-*
ρομισθία. με. μεροκάματο, ἢ δὲ ἀμοιβή. τῶν. ἡμε-
ρῶν. ἐπὶ. τῶν. μεροκάματων. (ἡμερομισθίων)...
ἡμε. μετὰ. παροχής. φαγητοῦ...

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπῳσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *Οἱ. θερίζοντες...*
(ἄνδρες. ἢ. γυναῖκες). δὲν. ἔφερον. εἶπατε. ἐξ. τῶν...
χεῖρας. πρὸς. ἀριστεράς. οὐτε. ἐξ. τῶν. μέσων. των.
διὰ. νὰ. μὴ. αἰσθάνωνται. κόπῳσιν...

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; *λέγον ἐπ' τῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐδίδετο προσοχή καὶ ἐμύρῳ ἐκ μαχυρᾶν τῶν δευτέρων. Πότε δὲ μὴ δὲν ἀρχίσῃ ἡμέραν Τρίτην.*
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Ἐτραγουδοῦσαν καὶ τραγουδοῦν καλὰ καὶ περιεργὰ διάφορα τραγούδια ἁθροιστὰ δὲ μὴ μὲν αὐτὰν.*

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποῦ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἑθιμικόν. *τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ ἀφήνουν ἐπ' τῇ ἡμέρᾳ καὶ καταρτίζονται ἕνα μέρος ἀθέριστον καὶ τὸ ἀνδράχουν γένειαν τοῦ χωρασιῶν. Οἱ στάχυν αὐτοὶ ἔμειναν καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ γῆν.*

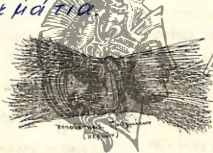
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *τὸ δέσιμον τῶν σταχύων ἐγένετο καὶ γίνεται ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν.*

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χερίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. *Πίσω....*

*ἀπὸ τοῦ περιόχου ἀπορροῦνται εἰς μὲν ἐργασίας, ὁ
δουσίος. μάλα μὲν εἰς χερίες. καὶ ἀπὸ ἐννεκίδων
δ. ἀπὸ αὐτῶν δι' εἰς πῶν κοινίαν πόνερον νοσοῦντο
τὰ ἰδία τὰ εἰς αὐτὴν καὶ ἐκαρῶντο. δεματῶν
χοι, ἔδενε αὐτὰ καὶ ἐκαστὸν τὸ χεράθον. ἡμε-
ρον. καὶ τὰ ἰδία ἐκ τῶν τρόπων ὅτι ἐργασίας αὐτῶν
καὶ καὶ μετὰ χερίες. πορρὲς μαχρὴ καὶ μαχρὴ
μνηοι δεμάτια.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΕΜΑΤΙΑ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο; *Ἰδ...*

*Δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήναντο ἐκ τῶν
ἰδίων θέσιν.....*

.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

φωτογραφίας) *Ἡ ξηρά ἐξ ἐμὲ ἐκπύετο διὰ τοῦ ἡλίου.*
Τὸ δέ εἰς μὲν ἄλλας ἐβόηεν καὶ καὶ ἐνὶ (ἐνδομυελίον)
μετὰ τοῦ κεφαλῆς ἐβόηεν διασπασθὲν μέμους ἐνὶ (ἐν) μέτρῳ
πλάτους 0,50 μ. καὶ ὕψους 0,80 μ.

καὶ ἐνὶ ξύλινῳ.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δερματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Παλαιότερον συνεκέντρώνατο ἐξ ἐπὶ πύριξ τοῦ
ἐργασίου. χωροὶ καὶ τὰ ἐκαταίαν. δερματιῶν.
... δὲ μετὰ δερματιῶν. ἐξ ἐπὶ χωρὶς αἰσίου.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δερμάτια. Εἰς τινες τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιστορα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σφόν;

Ἐπὶ παλαιῶν καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως. Ὁ χώρος ἐπὶ
το πόδι τοῦ καὶ τὰ πρὸς ἀντιμετώπιον δερμάτια εἰς θέσει
θεμωνοστάσι. Ἡ τοποθέτησις γίνεται
κατακλιθεὶς μετὰ τοῦ δερμάτιου ἐπὶ ἐνὶ δερματιῶν ἐπὶ τοῦ
αἵματος.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλωνι; *Ἐπὶ πρὸς ἀνέκαθεν*

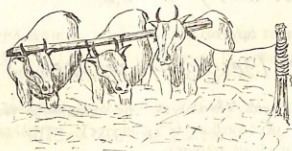
ἐξ ἐπὶ τοῦ καὶ τοῦ αἵματος. ἀνέκαθεν. διὰ τὸν ἀνέκαθεν.
καὶ ἀνέκαθεν. καὶ ἐκεῖ πάλιν ἐβόηεν οὐδὲν.

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; *ἐπὶ ἀνέκαθεν. κατεσκευάζετο. ἐκεῖ τοῦ*

χωρίου. ἐπὶ ὑψώματος. (ἐπὶ τὸν καὶ τὸν αἵματος)
καὶ ἀνέκαθεν. καὶ χωρὶς αἵματος. ἐπὶ τοῦ αἵματος.

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Ἡ τοποθέτησις τῶν δεικτικῶν γίνεσθαι. κυρίως γὰρ
 τὰς ἐλπίδας, ἀφ' ὧν προηγουμένην. ἀνταῶν. αὐτὰ
 γὰρ ν.δ. ἀντιθέτῶν τὰ ἐλάττωσι.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
 νιστου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερός,
 στρουλούρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦν ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Ἐξοπο-

θεῖται τὸ πλῆθος τῶν ζῶων καὶ τὸ μέτρον τῆς ἐκτασεως.

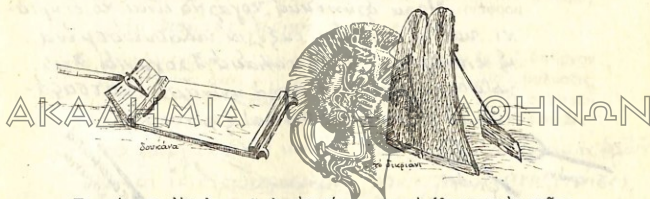
2) πρὸς τὸν μέτρον καὶ τὸν μέτρον. ἐκτασεως, ἀφ' ὧν προηγουμένην. ἀνταῶν. αὐτὰ

γὰρ ν.δ. ἀντιθέτῶν τὰ ἐλάττωσι.....
 γὰρ ν.δ. ἀντιθέτῶν τὰ ἐλάττωσι.....
 γὰρ ν.δ. ἀντιθέτῶν τὰ ἐλάττωσι.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Ἐξαιτικὴ ἔναθ' αἰνὶ
 θηαίε, οἱ. εἰσεῖς, ἐνεδέοιο μελαίναν καὶ εἰς περὶ νῦν εἰς
 λαμὸν τῶν ἰσχυρῶν. ἄλλο. αἰνὶ εἰσεῖς νῦν εἰς τὸ εἰσεῖς τῶν
 ἐνεδέοιο. μὲν τὸ ἐν αἰνὶ τῶν αἰνὶν τῶν θηαίε. ὡς ἐφε
 κέμεν.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

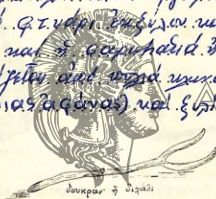
Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ἀκά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Ο.Χ.Ι. —

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ; *ἄρχιζεν. ἐν 10.ῳ. πρωινῇν. καὶ. διακόπτετο. ἐν 5.ῳ. απογευματινῇ.*

Δικράνι.

- 12) Ποία ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *ἄλλα. ἐργαλεῖα. εἶναι. τὸ. δικράνι. καὶ. τὸ. ξυλόρι. ἐκ. ξύλου. καὶ. βουκόρι. ἐν. α. καὶ. ἐν. β. καὶ. ἡ. σαρμαδιά. β. λαχανιά. καὶ. ἡ. καλαμιά. καὶ. ἡ. ἀνὰ. κινάρι. καὶ. τσάφ. νας. (ἀφρία. ἀφάνια) καὶ. ξυλόν. κερὶν.*

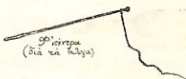
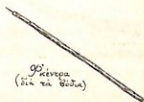

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ; ... *N.A.I.*

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβερρα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχού φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἦ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα) *Ἦτο. ἐν. χρήσει. εἰδική. ἄλωνόβερρα. πού. ἔλεγετο. να. μουτσό. ἢ. βί. τσα. ἔφ. χεν. μῆ. κος. ὡς. μέ. τρον. καὶ. ἐ. πο. τρε. τί. το. ἐκ. ξυλόν. κος. βέ. τρας. μή. κους. 0,50. μέ. καὶ. ἐκ. ξυλόν. κος. καὶ. νόν. μή. κος. 0,50. μέ.*

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. *Ἡ ἐξῶς τοῦ ἀπλώματος ἐν εἰκὼν εἰδικὴ ἀνορθοεία...*
...εἰς τὸ διὰ τοῦ ἀπλώματος ἡμέρας ἀνορθοεία ἐξῶς.

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
Δὲν ὑπῆρχε εἰδικὴ ἀνορθοεία...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. πασιπνήδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες) οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδινὰ ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν. *Ὁ δὲ ἐν τῷ χωρίῳ εἶχαν καὶ τὰ ζῶα δι' ἀλωνιστικὰ ἀλώνισαν αἱ ἴδιαι, διαφορετικὰ ἀλώνισαν αἱ ἀγωνιάτες, οἱ δὲ βοδοὶ ἔσαν εἰδικοί ἀλωνισταί. ντόπιοι ἢ ξένοι...*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκὼνα).
Ο. Χ. !

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

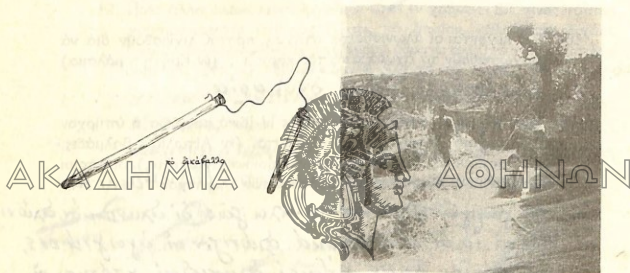
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.) *ἢ. χρῆς. τοῦ κοπάνου ἐγίνετο ἐξ ἑνὸς
καὶ μόνου γένους καὶ ρεβιθιῶν καὶ ὡς τὸ μέγεθος
οἱ κοπανέας.*

κόπανος στρογγυλός

ξύλο κομμοῦντό διὰ τὸ κοπάσθαι
μικρὸν κυρτὸν θυμωρετικῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; *Μόνον διὰ τοῦ ἑνὸς γένους καὶ ὡς τὸ μέγεθος
ἐγίνετο χρῆς. τοῦ κοπάνου ἐπὶ φακῆς ἢ ρεβιθιῶν
καὶ ὡς τὸ μέγεθος καὶ ὡς τὸ μέγεθος...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; 0..X..1.....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). *Χρ. πλ. δημοτικῆς μηχανῆς ἐξ τοῦ ἑσπέρου. ἔγινε τὸ 1950. ἐπὶ ἐπαγγελματῶν προέδρων.*

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοησμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Οἱ φτωχότεροι καὶ ἔτοιμοι διὰ τὸ λίχνισμα.. στάχους.. δὲν ἔχον.. ἐξοικητὴν ἀνομασίαν.. ἐὰν ἐργασεῖται πρὸς χρησιμοποιοῦν διὰ τὸ σφύρισμα.. τῶν φτωχότερων εὐαχύνει διὰ τὸ λίχνισμα.. εἶναι : 1) ἐξοικητὴν 2) τὰ φτωχὰ καὶ 3) ἢ ἀνομασίαν.. ἢ ἀνομασίαν.. (βλ. πρ. 22. §. 12 τῶν παρὼν).*

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο... *Ὁ. Θυγαλιζό-
μνω. θωρός. ?εκ. θ. η. ρα. ?ελ. η. η. ε. ε. ?ρ. η. ἀρχί-
αγ. τῶ. λ. χ. ν. ι. σ. μα. δ. κ. ν. α. ρ. ε. ν. ε. τ. α. ι. ο. σ. τ. ε. ε. ο. α. ν. α.
ε. ε. τ. ο. θ. α. κ. ρ. ὀ. ν. ι.*

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... *τῶ. ἀνέμισμα. χ. ι. ν.
ε. τ. α. ι. μ. ε. δ. ι. κ. ρ. ὀ. ν. ι.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

δ. ι. κ. ρ. ὀ. ν. ι.

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
τῶ. λ. ι. χ. ν. ι. σ. μα. τῶ. κ. ε. τ. α. ι. ο. σ. τ. ε. ε. ο. α. ν. α.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

*τῶ. τ. ο. θ. α. ρ. ὀ. τεμάχια τῶ. σταχύων τῶ. μετὰ τῶ. λ. ι. χ. ν. ι. σ. μα. παρα-
μένον μετὰ τοῦ καρποῦ λίσσονται νότσα ρα. Θυγαλιζό-
μνω. κ. ρ. ὀ. ν. ι. τῶ. κ. ε. τ. α. ι. ο. σ. τ. ε. ε. ο. α. ν. α. μετὰ τῶ. λ. ι. χ. ν. ι. σ. μα.
δ. ι. κ. ρ. ὀ. ν. ι. τῶ. κ. ε. τ. α. ι. ο. σ. τ. ε. ε. ο. α. ν. α. μετὰ τῶ. λ. ι. χ. ν. ι. σ. μα.*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

... *Εἰσὶ καὶ ἐν διμυλῇ καὶ ἐν δὲ ἀντιδ' ἔχεται δέυτερον*
ἀνέμισμα.

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; *ἔαται*
ἀποκρίθου καὶ ἐν ἀνέμισμα διὰ τῆς λοχαιῆς (ἐκφυλάττει)
καὶ ἐν ἀνέμισμα καὶ ἐν ἀνέμισμα πέρδου ἐν ἐπιστάσει
καὶ καρποὶ ἐπὶ δὲ μὴ γινώσκου διὰ τῆς λοχαιῆς τ' ἀποκρίθου.

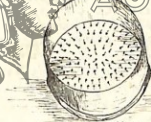
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

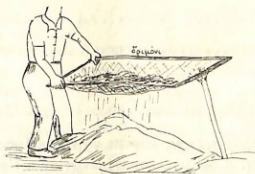
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον παλαιοῦ δερμόνιου

κόστρος ἢ ἀνιλόρος

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφορῶν μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

*Ροχανιά
ἐργαλεία*

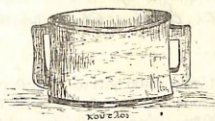
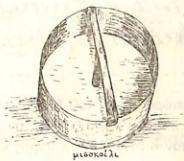
- 7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

*Ὃταν ἀφαιρῶντε τὸ ρίχνετε ἐκ τοῦ
μαλίσσεο ὁ καρπὸς εἰσέρχεται εἰς τὸν σωρόν καὶ τὴν ροχανιά.
Ἐκείθεν ἐν συνεχείᾳ εἰσέρχεται εἰς τὸν σταυρὸν καὶ τὸ ἀχυρὸν
καταλείπει πρὸς τὸν γεωργὸν καὶ τὸν ἄλλον ἐν τῇ γῇ.
ἐμπηγνύεται τὸ φτυάρι μὲ πᾶν ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ
καὶ ἀριστερὰ τοῦ γεωργοῦ ἐμφανίζονται διημερὶν καὶ μία ροχανιά
μὲ πᾶν ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἐμφανίζονται ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ
σωροῦ ἐκείθεν εἰσέρχεται εἰς τὸν σταυρὸν καὶ τὸ ἀχυρὸν
καταλείπει πρὸς τὸν γεωργὸν καὶ τὸν ἄλλον ἐν τῇ γῇ.
κατόπιν ἢ ἐπὶ τὸν αὐτὸν καὶ τὸ ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἐκείθεν
εἰσέρχεται εἰς τὸν σταυρὸν καὶ τὸ ἀχυρὸν
καταλείπει πρὸς τὸν γεωργὸν καὶ τὸν ἄλλον ἐν τῇ γῇ.*

- 8) Ἄλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *Τὸ ποτε*

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἱπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλά κλπ.; παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).. *Εἰς τὸ φῶνι*
"ἐπρεπε... γὰ... καλαβ. μὲν... εἰς εἶδος... μόνον... τὸ μέτρον αὐτὸ
καὶ ἀφαιρῶ... τὸ μέτρον... ἀφαιρῶ... καὶ... ἔστιν
1. πρὸς 10... 2. 1. πρὸς 12... καὶ... παραμυθ...

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερου μέτρα τῶν δημοτριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) *... Εἰς... μέτρα... τῶν δημοτριακῶν... ἐχρησιμοποιῶντο*

1. τὸ μισόκιον... 2. σιγί... ἀφαιρῶ... 10. ὀκάδας...
3. τὸ κούτελον... ἀφαιρῶ... 20. ὀκάδας... 3. τὸ σιγί... ἀφαιρῶ...
μὲν 10. ὀκάδας... ὅλα... ἀνωτέρω... μέτρα... ἔστιν... καὶ... οἱ
δένδρων... κούτελον... μὲν... ἀνωτέρω... ἀφαιρῶ... εἰς... ὀκάδας...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς)

Ὁ καρπὸς ἀφαιρῶ... καὶ... ἀφαιρῶ... ἐν... εἰς... ἀφαιρῶ...
καὶ... ἀφαιρῶ... ἀφαιρῶ... ἀφαιρῶ... ἀφαιρῶ... ἀφαιρῶ...
μὲν... ἀφαιρῶ... ἀφαιρῶ... ἀφαιρῶ... ἀφαιρῶ... ἀφαιρῶ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι . Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

[illegible]

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεταί) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερτισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Η διαφορά των εσόδων γίνεται και γίνεται πλεό
 ρον έσοδα ες το έπίτι.

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου προ του θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά τον θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) εκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .

0 x 1 =

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὐτή ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; . . . Λ.Θ.Η.Ν.Θ.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναγνὰμι φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Οὐδέποτε τρυφῆν ἢ πλεῖον
κεκτηὲν ζήτημα ἐφ' αὐτόν ποτε ἔσται.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τήν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπό ποῖον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγίδος κλπ.)

.....
.....
.....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

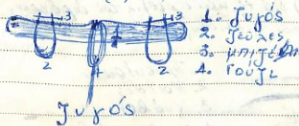
.....
.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Στατιστική & Πόλς τῶν Κερτῶν καὶ τῶν περσο-
αὐτῶν ἐργασιῶν τοῦ πορτῶν & Θορὸν-Φυλακίῶν

[illegible]

1. Χερσούλι
2. Σκουήρας
3. Αιχμονόσα
4. Γρερά
5. Ξυρί
6. Σταθάρι
7. Ενδόθγ
8. 9. 10. Εγνήρες
11. Σαυήρας 7
Ρόσνικα

[illegible]

ἐπὶ τῶν βαρῶν ἐταυροῖν μέ τὸ βαρὺν (μονάδι) τοῦ φαναρίου καὶ
 ἐν συνεχείᾳ ἐπὶ τῶν καρυῶν τοῦ βαρῶς ἐμπησαν τὸ φανάρι μέ πρό-
 εοκιν πρὸς τὴν ὁδοῦ βαρῶν. Ἐξίσθη καὶ ἀριστερὰ τοῦ φαναρίου ἐμπησαν
 ἕνα δικυρίδι καὶ μία λοχανιδά (βαρβαρίδα) μέ πρόσθον ἐπίσθον
 πρὸς τὴν ὁδοῦ βαρῶν. Ἐπίσθον ἐποπόδετον ἐπὶ τοῦ βαρῶν ἐταυροειδῶς
 ρίξαν καὶ κρότους ἐποίησαν. Ἐν συνεχείᾳ ὁ νοικοκύρης κινάσθη
 πρὸς ἀνατολὰς ἔκαστε τὸ στήθειν τοῦ βαρῶν, ἔπερνε δὴν κούφον τὸν
 καρπὸν ἐπιταριῶν ἡ δὲ πάλιν αὐτὸν καὶ τὸν ἔριπτε πρὸς βορρὰς ἐπὶ
 τῶν ἐπὶ τοῦ φαναρίου. Ἀπορροῦντο δὲ ἐν συνεχείᾳ οἱ εὐχὲς καροφάριον, καὶ
 τὸν χρόνον μ. λ. π. —

Ἐνταῦθα ἀμέσως δὲ ἔπρεπε τὰ καλαβητὰς ἐπὶ εἶδος τὸ κερουάριον τὸν
 ἀγκυρῶν ἐπὶ ἀνὰ πρὸς περιγράφειν. Ὁ δὲ ἄλλο εἶδος κατεβόλετο ἐπὶ
 τοῦ ἀγκυρίου.

Ἀπορροῦντο δὲ τὸ ἡμέτερον τὸ κατεβόλετο δὲ τὸν εἶδος τὸν φαναρίου.

α) τὸ κατεβόλετο τὸν φαναρίου ἀναστρέφειν μέ τὸν φαναρίου

β) τὸ κατεβόλετο τὸν φαναρίου ἀναστρέφειν μέ 20 διατάξεις

γ) τὸ κατεβόλετο τὸν φαναρίου ἀναστρέφειν μέ 40 διατάξεις

Ὅλα αὐτὰ τὰ μέτρα ἔσαν νομοὶ δένδρων πουρωμένοι μέ ξυλινὰ λαβὰς
 ἀπορροῦντο καὶ καρπὸς μελεζέρετο ἐπὶ ἐπὶ ὅσον ἀναστρέφεται.

α) ἔξ ἀμφοτέρων ἐπὶ βαλίδαν (ἐπὶ τὴν μέτρον) κυρτωμένη ἀπὸ
 100 ἕως 1000 διατάξεις. καὶ β) ἔξ ἀμφοτέρων ἐπὶ τὴν μέτρον
 νομοὶ μετὰ δένδρων πουρωμένοι, κυρτωμένη 100-300
 διατάξεις.

Ἐργασίαι πρὸς ἀνατολὴν ἔσαν: 1) τὸ ἐξ ἀμφοτέρων ἐπὶ τὴν μέτρον
 ἐπὶ τὸν μέτρον τὸν φαναρίου ἐπὶ 2 μέτρον περίπου ἐπὶ τὸν μέτρον
 τὸν φαναρίου ἐπὶ τὸν μέτρον τὸν φαναρίου ἐπὶ τὸν μέτρον τὸν φαναρίου
 ἔργα. 2) Οἱ διατάξεις ἀπὸ τὸν μέτρον τὸν φαναρίου ἐπὶ τὸν μέτρον τὸν φαναρίου
 ἐπὶ τὸν μέτρον τὸν φαναρίου. 3) τὸ ἐξ ἀμφοτέρων ἐπὶ τὴν μέτρον τὸν φαναρίου
 ἐπὶ τὸν μέτρον τὸν φαναρίου. 4) τὸ ἐξ ἀμφοτέρων ἐπὶ τὴν μέτρον τὸν φαναρίου
 ἐπὶ τὸν μέτρον τὸν φαναρίου. 5) ἡ λοχανιδά ἡ βαρβαρίδα ἀπὸ τὸν μέτρον τὸν φαναρίου
 ἐπὶ τὸν μέτρον τὸν φαναρίου. 6) τὸ κατεβόλετο τὸν φαναρίου ἐπὶ τὸν μέτρον τὸν φαναρίου

Από εξέταση ή μεθερμιά του παρπού αρχίζει ή μεθερμιά και ή αποθήκευση του αέριου. Έστω αποθήκευμένο 2' δεκά τό επιτί το μέ πάσμα (άνω) πάλιν τον παύειας από τέρμας ή υποθήκει δώγ το έλγαν, 29' δεκά όμω τό επιτί το τέρμας τότε εκχώρεται ή μέρα αλτώ έλγαν δώότα έποπύδωνν τό άκχεσμαι τό γύα.
 Έστω ή διαμερή του σπέρν του ελαρις γίνεται και γίνεται μετά το άδνισμα, 29' τό επιτί.

Μεταρρυθμίσεις επί των δινωτέρων.

- 1) Το άρχημα έήμερον και άνω τό έτους 1950 γίνεται επί τό μέτεον με Τραντέρ ή με είδυρυν μονόστρα άροτρον (1930).
- 2) Η σπορά γίνεται πάλι από ίδιαν τρόπον πεδαστά, αλλά τό τερπέδωκα του χωρασιού διά βίβινς άδυνατέδωκεν ή εθάρια ή ή μηχανού-
 ρησ όρέζα.
- 3) Η λίπανς από τό 1929 γίνεται επί τήν πωστέδαν.
- 4) Η κατάρτις, τή τζανία, γίνεται από τό έτος 1951 μέ τήν πωστέδαν.
- 5) Από τό έτος 1968 τέρμας γίνεται και τέρμας μηχανή-
 ναλ.
- 6) Ο άρμενής από τό έτος 1950 γίνεται με άρμενής μηχανή.
- 7) Η μέτρης του ελαρις γίνεται έήμερον διά τζανιά ή υπή. 5
- 8) Τα άχυρα κοπύδωκα και άποπύδωκα έήμερον έ είδική έξωδ του χωριού κατάνωδής άχυράς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Η παρούσα συγγραφή τέγνεντο εις Θεσλόν επί Έπαρχίας Όρνι-
 ας του Νομού Ελλάδας.

- Προσφορταί:
1. Γεώργιος Τόχαρης τος άδνικος καμπαλίας έτών 72, γραμματειακή γνώς, τέρμας άρμενής, τέρμας άρμενής, τέρμας άρμενής.
 2. Γιώργιος άρμενής τος άδν. άρμενής έτών 52, γραμματειακή γνώς, τέρμας άρμενής, τέρμας άρμενής, τέρμας άρμενής.
 3. Σπυρίδων Μανιάτης τος άρμενής, έτών 64, γραμ-
 ματειακή γνώς, άρμενής, τέρμας άρμενής, τέρμας άρμενής.

Α. Μιχαήλ Γεώργιος του Αδων. Γεωργός. 25. 56, γεωργός
και γλύπτης, απόφοιτος Παιδείας, κάτοικος Θess.

[Γεώργιος Πέτρος Μωραΐτης, διδασκαλός. Η
σχολή αυτή εγένετο από τῆς 12-16 Ιανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ